

KURJER WARSZAWSKI

D. 18. Czerwca,
PIĄTEK.
ROK 1830.

N° 161.

WSPOMNIENIA.
*Bitwa pod Belchito
w Hiszpanji 1809.*

Uroczysty obchód przeniesienia serca Króla JANA III do Pomnika który temu Monarsze z woli N. PANA w Kościele OO. Kapucynów w Warszawie wystawiony został, odbyć się ma dnia 25 b. m.

Wczoraj na zakończenie oktawy uroczystości BOŻEGO CIAŁA, odbyła się Procesja do Kościoła XX. Karmelitów na Lesznie, przy towarzystwie mnóstwa Ludu.

Wczoraj o godzinie wpół do 3 z południa, przybyła do Warszawy J. C. M. paniąca Wielka Xiężna Sasko-Wejmarska, Siostra N. PANA i Jej dostojna Córka J. K. M. MARJA. Zaięta przygotowane dla niej pokoje w Zamku Królewskim. — W orszaku Wielkiej Xiężny są: Hrabia *Frytsch*, Wielki Koniuszy *Bielka*, Mistrz dworu *Fitzum*, Rada nadworny Doktor *Szwabe*, Dworski Furjer *Precht* i t. d.

Wczoraj Izba Senatorska przyjęła *jednomyślnie* projekt zmiany artykułu w prawie hipotecznem. — Posiedzenie wczorajsze Izby Poselskiej trwało od godziny 10 do wpół 6tej. Naradzano się nad projektem o *Włoczęgach*; 25 Posłów i Deputowanych miało mowy. W głosowaniu, za projektem było 72 a przeciw 38; Projekt przeto został przyjętym.

Wczoraj wieczorem już znajdowało się Wełny przywiezionej z różnych stron Królestwa, około 5000 centnarów. Nawet przed zaczęciem Jarmaku, przedano znaczne partje. Płacą od zł. 6 do 12 na kamieniu drożej niż w roku zeszłym. Słychać że z *Anglii* przybył Kupiec mający zamiar kupić naszej Wełny przeszło za miljon złotych.

Dyrekcja Jeneralna Poczty Królestwa Polskiej
Gdy częstokroć zachodzi wątpliwość ze strony podróżujących dyliżansami, czyli takowemi aż do granicy dojeżdżać można; Dyrekcja Jeneralna przeto zniewolona się być widzi zawiadomić Publiczność, iż Dyliżansami w biegu będącemi aż do pierwszej stacji pocztowej zagranicznej ościennej dojechać można i w tym celu nawet stosowne ostrzeżenie na kwiatkach osobowych będzie zamieszczone. Gdyby zaś gdzie być na pogranicznym Urzędzie pocztowym Polskim, dyliżans do Iszej stacji zagranicznej nie miał być wyprowadzony, Dyrekcja Jlna najchętniej przyjmie stosowne o uchybieniu takowem doniesienie, które na piśmie prostym bez stempla i pod rubryką bezpłatną *Służby Pocztowej* do Rady Stanu Dyrektora Jeneral: Policji i Poczty przesłanem być może. Warszawa: 12 Czer: 1830. Radca Stanu D. J. P. i P. *A. Sumiński*. Sekretarz Jeneralny *Widuliński*.

W tych dniach wyjdą z druku i sprzedawane będą: *Obrzędowe ustawy Żydów* co do spadków, opiek, testamentów i stosunków małżeńskich, o ile się dotyczą własności, przez *Mojżesza Mendelsona*, z polecenia Dworu Pruskiego po Niemiecku ułożone, tłumaczył *Jan Nepomucen Janowski*. Przedmowa ma być bardzo ciekawa i interesująca.

(*Art. nad:*) *Józef Mędrzecki* przedzielony granicami grobu, nie zdoła uciec okropnej straty którą po sobie zostawił. Dusza jego pełna przymiotów, wzniosła się do kresu przeznaczony, lecz pamięć jego pobytu, tak użytecznego

dla cierpiącej ludzkości zostanie nieśmiertelną. Są jeszcze cnotliwe serca, które ją dla zmartwych zachować umieją. Ocierał on łzy niezczęśliwym, niechże przyjmie w nagrodę te, które dla jego pamięci tak obficie płyną, a razem i gałązkę cyprysu niemi skropioną.

Donieśliśmy przed kilką dniami niezczęśliwym Chłopcuz który przez odmrożenie obu rąk, został pozbawiony możności pracowania, i że usiłuje pisać za pomocą pióra przywiązanego do odmrożonych palców. Szanowny Wydawca *Dziennika dla dzieci* dołączył wiersz w imieniu tego Kaleki do serc litościwych; ten wiersz po 3 grosze przedaie się w Kantorach tegoż *Dziennika*, a dochód oddany będzie temuż Kalece. W Redakcji Kurjera Warsza: złożono dla niego zł. 6. Złożono oraz dla innego niezczęśliwego zł. 10 i 6.

Doszła tu wiadomość, iż właścicielami 4ch ćwiartek losu na który główna wygrana złp. 200,000 padła, są 4rej Izraelici nie w *Warszawie* zamieszkali.

Jeden z uczonych Niemców w *Berlinie* posiadający język *Polski*, w liście pisanym do Przyjaciela w *Warszawie*, tak się wyraził o piśmie czasowem naszym p. t. *Pamiętnik Sandomierski*. »Winienem ci wdzięczność za dostateczną mi sposobność poznania waszego pisma perjodycznego p. t. *Pamiętnik Sandomierski*. Wrodzona każdemu prawemu Polakowi miłość ojczyzny, czyni mu historją narodową wieków odległych równie drogą iak ważną. Wybór przedmiotów w wspomnionem piśmie iest tak trafny i umiętny, że pismo to które Redaktorowi swojemu nie mało przynosi zaszczytu, iest bardzo interessującym. Nie wiem zaiste, któreby z naszych perjod: pism Niemieckich mierzyć się mogło z *Pamiętnikiem Sandomierskim* co do materji istotnie narodowych.»

Wody Marjenbadzkiej (Kreuz i Ferdinandsbrun) i Egerskiej w kamionkach i butelkach hyalitowych pierwszy transport, i Wody gorzkiej Pilnaer i Saldschützer 3ci transport, wczoraj przybył do składu Korzennego i Win w domu Zrazowskiego przy ulicy Nowy świat Nr 1315.

J. L. Flatau.

Niepotwierdza się ogłoszona wiadomość, że Pani *Pasta* przybyła do *Warszawy*.

Dzisiaj rano ciepła stopni 8. Wczoraj w połu: 16. Miasto *Poznań* zamienione będzie w twierdzę.

W *Paryżu* użalaiają się że ta stolica chce złożyć 250,000 fr: na danie uczy Królowi *Neapolitańskiemu*, gdy 70,000 mieszkańców gdzie cierpiących zostaje bez sparcia, prócz tego *Paryż* iest obarczony długami i innemi ciężarami publicznemi; uważaiają przeto wydanie tej summy za zbytne. — Kompozytor muzyczny *Maierber* zawarł kontrakt z akademją Królewską muzyki w *Paryżu* mocą którego obowiązkał się do 1 p. m. dostawić partyturę swojej nowej Opery *Robert djabeł*. — Z *Gibraltaru* niedawno uciekło do *Algieru* 200 Kanonjerów, ta wiadomość zwraca uwagę! — W *Londynie* mniemaią powszechnie że Król *Angielski* nie odzyska zdrowia, codziennie spodziewaiają się zgonu tego Monarchy. Każdy z mieszkauców oczekuje z żalem tej smutnej chwili i wypadków następných dla *Anglii*. — Pod *Trejwo* w *Szwajcaryi* gdy niedawno siedział wieczorem młody człowiek z braćmi przed swoim domem, uderzył w niego piorun, nienaruszywszy bynajmniej przy nim siedzących! — Donoszą z *Stambułu* że Sułtana najmilszem zatrudnieniem iest mustrowanie wojska, które się coraz bardziej doskonalili. — Żywność iest ciągle droga w *Stambule*, przezco Lud buntuie się przeciw Piekarzom, Rzeźnikom i t. p. — W porcie *Stambulskim* znajduje

się wiele okrętów zagranicznych. — Chociaż *Dej Algieru* trważy się z powodu zbliżenia się wyprawy francuskiej, iednak pokłada nadzieję w wierności swoich poddanych. — W *Egipcie* trwa spokojuśco, a w porcie *Alexandriji* ciągła czynność tak warsenatów morskich i lądowych jako też na okrętach wojennych które iak najspieszniej uzbraiają. *Ibrahim* Basza co raz bardziej w prowadza na swój dwór zwyczaj Europejskie. — Nad brzegiem *Sycylii* niedawno była okropna burza, w czasie której zatoneęło kilkanaście okrętów naładowanych różnemi towarami. — N. Cesarz Austriacki i Cesarzowa, wyiechali do *Stryji*. — W *Szwecji* powiększa się w tym roku ludność. — Król *Neapolitański* wydał znaczną sumę na wsparcie biednych w kilku miastach Francji. — W *Rzymie* umarła niedawno *Żydówka* mająca lat 122, była zdrowa aż do zgonu, gdy miała lat 100 szyła bez okularów, słuch był u niej nadzwyczajny a w rachunkach i w handlu była tak biegła że pierwsi handlarze starozakonni do niej się schodzili gdy mieli ważne zamiary. — *Hiszpanja* usiłuje koniecznie zdobyć napowrot *Mexyk*, z tego powodu tworzy rząd tameczny nową wyprawę składającą się z kilku tysięcy wojska. — W parlamencie Angielskim mają zająć wkrótce ważne zmiany. Xiążę *Wellington* iest ciągle czynny, iecwa częste narady z Ministrami i Posłami zagranicznymi. — Wojna *Francji z Algierem* otworzyła pole wygnanym i zbiegłym Officerom różnych narodów, gdyż *Dej Algieru* chętnie każdego z nich przyjmie do swojej służby a szczególnie inżynierów i artylerzystów, którym hojnie płaci. Skarby tego *Deja* są wywiezione w tak skryte i niedostępne miejsca, że ich Francuzi znaleźć nie będą mogli. — Na wyspie *Madagaskarze* panuje zaraźliwa choroba która ma być niebezpieczniejszą od żółtej febry. — Do *Nowego Jor-*

ku przybyło wielu mieszkańców różnych narodów i chcą osiąść w Ameryce północnej. — Król *Bawarski* ma zamiar założyć w swoim państwie kilka Instytutów dobroczynnych. — Xięstwa *Mołdawji* i *Wołoszczyzny* cieszą się teraz nadanemi swobodami; obfitość i porządek w tych Xięstwach powiększają się co raz bardziej, nowo organizujące się wojsko nabiera dobrej postawy, porządek i karność są wzorowe, te wszystkie dobrodziejstwa odebrały te Xięstwa z dobroliwych rąk N. Cesarza **MKOŁAJA**.

Na ostatnim *Jarmarku Lipskim* widziano nowy wynalazek. Jeden Fabrykant *Sikawek* z *Leissnig* przybył ze znacznym zapasem *Sikawek*, *Węglów* i *Wiader*. Pomiedzy *Sikawkami* znajdują się takie które 4ma promieniami razem wyrzucają wodę; są one zaopatrzone kociołkami pneumatycznymi, aby woda szła ciągle, a zarazem służy do jej wypychania. — Obecnie znajduje się w *Monachjum* improwizator Niemiec, *Pan Langenschwarz* z *Frankfortu* n. M. Dał on już w *Preszburgu* i *Wiedniu* najchwalebniejsze dowody swego talentu. Jest w stanie każdy podany mu przedmiot, natychmiast objąć duchem poetyckim i deklamować w formie stosownej do sztuki. Uspodobienie iego do układania wierszów tak iest wielkie, iż mu można wśród opowiadania proponować odmienne rodzaje wierszów, którymi on z równą łatwością bez przerwy ozdabia swoje uczucia i myśli. W *Preszburgu* przy publicznem okazywaniu iego sztuki, napisało 12 *Dam*, każda z osobna swój temat na kartkę, którą zamknęły; 5 innych wybrało następnie 5 z tych kartek i z tych losem obrano iedną iako zadanie dla improwizatora. Wskazano mu skreślenie obrazu wielkiego bohatera przeszłości *Węgierskiej* *Mikołajia Zriny*, a *Pan Langenschwarz* wystawił po krót-

kiem namyśleniu główne epoki zadanego mu przedmiotu w poemacie, który przez regularność form, przez obfitość obrazów, przez dźwięk i gładkość wiersza, równie jak przez wzniosłość powszechnie zyskał oklaski.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Jende Radaea 402 *Krak: Przed.*, Bontani Bogumak Oby: 625 *Kozia*, Dobrowolski Wincenty Oby: 2668 *Dziekanka*, Frankowski Adolf 642 *Trębacka*, Popławski Jan Oby: 428 *Krak: Przed.*, Ogiński Ironjusz Xże 570 *Długa*, Zembrzusi Jan Oby: 551 *Długa*, Kuszelski Michał Oby: 603 *Bieleńska*, Niewęglowski Felix Oby: Jabłonowski Jakób Oby: 500 *Podwał*, Heryng Jan Oby: 1064 *Królewska*, Markowski Walenty Oby: Podoski Jakób Oby: Szopski Wincenty Oby: 476 *Nowo-Senatorska*, Czartoryska Anna Xieżna 1245 *Nowy Świat*.

DONIESIENIA

W Ogrodzie Szucha przy Rogatkach Mokotowskich, każdego czasu można mieć WIŚNI, CZEREŚNI Małych w najprzedniejszych gatunkach; niemniej TRUSKAWEK.

SKLEP i POMIESZKANIE letnie pod Nr 2449 przy ulicy Żelaznej do naięcia od Sgo Jana. Tamże KROWA Holenderska, oraz wygodny KOCZ do sprzedania.

32,000 złp: jest do wypożyczenia na 1szą Hipoteczną częściami lub razem. Wiadomość przy ulicy Dunaj Nr 133.

Do naięcia od Sgo Michała 1830 przy ulicy Senatorskiej pod Nr 460 JEDYNAŚCIE POKOJÓW na 1m piętrze wraz z Kuchnią, Piwnicą, Stajnią i Wozownią.

Potrzebna jest do Dziecięcia BONA, w średnim wieku, któryby język Polski i Francuzki posiadał; zgłosi się do Właścicielki domu Nr 470 przy ulicy Senatorskiej.

Gdyby kto sobie życzył nabyć FORTEPJAN o 6ciu oktawach, mechaniki Wiedeńskiej, może się zgłosić pod Nr 1065 przy ulicy Królewskiej do Rządcy Pałacu.

Zgubiony został d: 14 Czerwca r. b. AKT JEDYNACTWA Jozefa Hartmanna i Sepultura zejścia Stanisława Hartmanna, w języku Niemieckim, pisana w Berlinie i Kontrakt rządzowy, a to idąc z Królewskiej ulicy przez Miodową do Banku i na powrot. Znalazca, zechce takową oddać Hartmanno-

wi przy ulicy Królewskiej pod Nr 1068, za co odda bierze nagrody złp: 20 z podziękowaniem.

Potrzebna jest Francuzka umiejąca czytać i pisać na BONE do Dziecka na Prowincję w Woiewództwo Lubelskie; Zgłosić się raczy do Murgarbiego Pałacu zwanego Biblioteką Załuskich na ulicy Daniłowiczowskiej pod Nr 617.

KARETA porządna, z dobremi Kołmi w Angielskiej zaprzędze, jest do naięcia Tygodniowo lub Miesięcznie u W. Kozirowskiego w domu pod Nr 369 obok Głównego Odwachu na Krak: Przed: przy Kościele OO. Bernardynów.

LOSY CAŁKOWITE i CWIERCIOWE, w cwiartkach Nra 7521, 7522, 7523, 7524, 7525, 30,126, 30,127, 30,128, 30,129, 30,130; w całości Nra 19,624 i 19,625, do 1szej Klasy 38 Loterji Klasyfikacyjnej przez właściwego Kolektora leszcze nie podpisane zagubione zostały. Znalazca raczy takowe albo Dyrekcji Jeneral: Loterji albo też Kolektorowi Bersohnowi na Lesznie w domu pod Nr 664 Kantor Loterji utrzymującemu zwrócić; gdyż w przypadku wygranej żadnych korzyści mieć nie może.

Dnia 6 Sierpnia 1830 zaczawszy z rana od godziny 9 w Stadninie Głównej JMści Króla Pruskiego w Trakianach Departamencie Gumbińskim Prussach Wschodnich istniejącej, jak zwyczajnie mają być publicznie sprzedane za gotową zapłatę, w kurancie więcej dającemu, co roczno wybrakowane Stadniki i Klaczy Maciory, iako też zdadne ale tonadetatowe z Celnem Stadnikami odstanowione Klacze, niemniej kilkadziesiąt Sztuk Dystyngwowanych czteroletnich Ogierów i Klaczy Rassy wierzchowej i pojazdowej wzrostu po stop 4 cali 10, do stop 5 cali 4, po większej części Anglizowanych, inne zaś długimi ale dobrze noszącymi ogonami. — Trakiany d: 3 Czerwca 1830 r. — JMści Króla Pruskiego Ziemi Koniuszy Burgsdorff.

Cztery pary Szorów Angielskich z Chomontami, srebrnem platerowane, zupełnie w dobrym stanie, w dniu 18 m. i. r. b. o godzinie 4 z południa na Kołskim Targu Muranów zwanym, zostaną sprzedane mi przez publiczną licytacją, a to pod warunkiem nieodstępnego miszczenia się. — Błażej Swierczewski.

Uwiadamia się jako mała partja wyborowych Tryków Hiszpańskich czystej krwi Merynosów jest do sprzedania w Hotelu Lipskim ulica Bieleńska, z Stada Braci Miketa.

TEATR NARODOWY. Jutro 8 raz *Hrabia Org.*